

Фанлар академияси фаолияти тўғрисида **МАЪЛУМОТНОМА**

I. 2025 йил январь-ноябрь ойларида амалга оширилган ишлар

Жами **175 та**, жумладан **140 та** PhD ва **35 та** DSc диссертацияларининг ҳимояси ўтказилди (*ўсиш 90 фоиз*).

Илмий журналларда **1512 та** (*545 та SCOPUS/WoS*) мақолалар, **156 та** монографиялар, дарсликлар ва ўқув қўланмалар, **37 та** патент (*8 таси амалиётга жорий этилган*) чоп этилди, **221 та** (*177 та фундаментал, 44 та амалий*) илмий мавзулар бўйича тадқиқотлар амалга оширилмоқда, Инновацион ривожланиш агентлиги томонидан **64 та** (*48 та фундаментал, 13 та амалий, 3 та инновацион*) илмий лойиҳа молиялаштирилди.

4,584 млн. АҚШ долларилик маҳсулот экспорт қилинди (*ўсиш 104 фоиз*).

Қишлоқ хўжалиги экинларининг **10 та** янги навлари яратилди, **5 та** (*«Эъзоз», «Оқ марварид», «Қайроқтош» ва «Илзор» бугдой, «Равнақ-1» гўза*) навнинг уруғчилиги ташкил этилди.

Навоий вилояти ҳудудида истиқболли олтин қазиб олиш участкалари илмий жиҳатдан асослантирилиб жами **400 млрд. сўмга** яқин маблағ тушиши таъминланди.

Доривор субстанциялар экспорти **850 минг АҚШ долларини** ташкил қилди.

Саноат корхоналарида **18,3 млрд сўмдан** ортиқ ўғит, оловбардош маҳсулотлар ишлаб чиқарилди.

Қишлоқ хўжалиги ва фармацевтика тармоқлари учун **“иқтисодий аҳамиятига эга бўлган табиий ҳолда тарқалган ўсимлик турларнинг давлат кадастри”** ҳамда **Оролбўйи ҳудуди яйловларининг инқирозини баҳолаш тизимини** ишлаб чиқилди ва **яйловларнинг инқироз харитаси** тузилди.

Барқарор қишлоқ хўжалиги учун хлорпирифос ва циперметринларни парчалувчи экологик тоза биопестицид яратилди.

Камёб ва йўқолиш хавфи юқори бўлган турларни баҳолашнинг миллий тизими Халқаро табиатни муҳофаза қилиш иттифоқи (IUCN) мезонлари асосида илмий жиҳатдан такомиллаштирилди.

Деградацияга учраган ерларни тиклаш, биоўғитлар яратиш ва ҳосилдорликни ошириш учун стратегик ресурс истиқболига эга тупрокдаги тузга чидамли, фосфат мобиллантирувчи ва Ni, Cd огир металлларни зарарсизлантирувчи **микроорганизмлар коллекцияси** яратилди.

Республикамиз биоресурслари бўйича Паркент” узум нави ва Андижон-35 гўзани навининг **тўла геном секвенсияси** амалга оширилди.

Ўзбекистоннинг турли ҳудуд конларидан олинган алюмосиликат минераллар асосида илк бор турли сохаларда ишлатиладиган **ноёб наноматериаллар (наноайлар)** синтез қилинди.

Биополимерлар асосида саратонга қарши нишонланган (таргет) таъсирга эга **янги макромолекуляр тизимлар ва наноматериаллар яратилди.**

Вейл типигадаги **янги каср тартибли ҳосила** тушунчаси киритилди ҳамда унинг ёрдамида каср тартибли тўлқин тенгламаларида илгари маълум бўлган ҳосилалар билан тушунтириб бўлмайдиган янги эффектлар аниқланди. Ушбу ҳосила дунё бўйича соҳа мутахассислари орасида катта қизиқиш уйғотди.

SPS CERN энергияларида фотоэмульсия ядролари билан оғир ионлар тўқнашувларида **азимутал корреляциялар** ўрганилди. Ўта чуқур ноэластик марказий тўқнашувлар натижасида ҳосил бўлган оралиқ ҳолатлар учун, суюқ кварк-глюон плазмаси ҳақидаги тасаввурлар билан мос келиши қийин бўлган янги эффектлар аниқланди.

Металлар ва уларнинг қотишмаларидан юқори даражадаги тозалikka эга, ўлчамлари ва морфологияси назорат қилинадиган нанозарраларни синтез қилиш имконини берувчи наносекунд оралиғидаги разряд частотада ажратиб олиш учун **электроэрозия қурилмаси ишлаб чиқилди.**

“Полиол” усулида синтез қилинган кумуш нанотолалари (AgNWs) структуралар механик пресслаш ёрдамида полимер (PET) тагликларга ётқизиблиб **AgNWs/PET юпқа плёнкалари олинди.** Олинган AgNWs/PET юпқа плёнкаларининг ёруғлик ўтказувчанлиги ва сирт қаршилиги қийматлари ҳамда юқори механик ва термик стрессга чидамлилиги ҳисобига ушбу намуналар эгилувчан органик **қуёш элементлари учун муҳим материал** бўла олиши мумкинлиги аниқланди.

Иккилик ядро тизими концепцияси доирасида ишлаб чиқилган назарий усуллар экспериментал натижаларни тушунтириш ва янги реакция механизмларини таклиф қилиш имконини беради. Ушбу янги механизмлар ўта оғир элементларнинг синтези учун истикболли бўлган қатор реакцияларни ва уларга мос келадиган энергия диапазонини аниқлаш имконини беради. Шунингдек, ушбу тадқиқот келажакдаги тажрибаларни режалаштиришда фойдали бўлиши мумкин, чунки экспериментал маълумотларни таҳлил қилиш ядро синтези ва бўлиниш механизмларини ўрганувчи экспериментаторлар учун зарур.

Кўп қаватли биоларнинг зилзилабардошлигини таминловчи маҳаллий материаллардан тайёрланган бионинг сейсмик тасирдан тебраниш амплитудасини 30 фоизга камайтирадиган **фрикцион демпфер қурилмаси** илмий асоланган, лойихаси ишлаб чиқилган ва тайёрланиб лаборатория синовларидан муваффақиятли ўтказилган.

Наносуюқликлар билан ишлайдиган **тўғридан-тўғри ютувчи қуёш коллектори (DASC)** ишлаб чиқилди ва тадқиқ этилди, у анъанавий иссиқлик ташувчиларга нисбатан анча юқори самарадорликка эга экани кўрсатилди.

Маҳаллий хом ашё ва мужассамлашган қуёш энергияси асосида синтез қилинган **графен “Олмалиқ КМК”** АЖнинг техноген оқава сувларини тозалашда муваффақиятли синовдан ўтказилди. Натижалар, графеннинг оғир металллар ва зарарли ионларни юқори самара билан адсорбция қилиш қобилиятига эга эканини кўрсатди, бу эса қишлоқ хўжалиги ва саноатда экологик хавфсиз ва арзон технологиялар яратиш учун муҳим амалий аҳамиятга эга.

Ўзбекистон ҳудудининг сейсмик хавфи илк бор Ер қобиғидаги фаол тектоник ёриқларининг замонавий геодинамик фаоллигини ҳисобга олган ҳолда макросейсмик балларда ва грунтларнинг максимал тезланиш кўрсаткичларида баҳоланди ва **сейсмик ҳудудлаштириш хариталарига** тегишли ўзгартиришлар киритилди.

Самарқандда ЮНЕСКОнинг 43-сессияси доирасида нашр этилган «Туркий халқлар фольклори кўп жилдлиги»нинг илк жилдида «Алпомиш», «Рустамхон», «Муродхон» каби дostonлар ўрин олди;

Полшанинг Варшава университети билан ҳамкорликда «**Археологик таҳлил лабораторияси**»ни ташкил этиш бўйича икки томонлама шартнома имзоланди.

Ўзбекистондаги Ислom цивилизацияси марказида “Марказий Осиё: умумий маънавий-маърифий мерос – умумий келажак” халқаро Конгресси доирасида «**Марказий Осиёнинг тарихий та маданий мероси: ягона ўтмиш - умумий келажак**» мавзусидаги Марказий Осиё давлатлари ва Озарбайжон тарихчиларининг II Форуми ўтказилди.

Ўзбекистондаги ислom цивилизацияси марказининг янги концепцияси яратиш ва унинг асосида янги экспозицияни ишлаб чиқишда фаол иштирок этилди.

Ўзбекистон Миллий архиви, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ва Хива давлат “Ичан-қалъа” меъморий-тарихий музей қўриқхонасида сақланаётган вақфномалар ҳамда вақфга оид ҳужжатлар таҳлил қилинган “**Хива хонлигида вақф институти: бошқаруви, ҳомийлари, хўжалиги (1511-1920)**” номли монография нашр қилинди.

“Ўзбек халқи ва давлатчилиги тарихи манбалари. Туркистон Мухторияти миллий матбуотда” номли китоб чоп қилинди.

“Китай и Центральная Азия: курсом на стратегическое партнерство и экономическую кооперацию” монографияси хитой тилида нашр этилди.

Санъатшунослик институти фонотека архивидаги **100 га яқин аудиоёзувлар рақамлаштирилди.**

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг халқаро илмий ҳамкорлик алоқалари

1. Осиё Фанлар академияси (OAIS)

Осиё Фанлар академиясининг илк академиклари ва мухбир аъзолари сайлови ўтказилди.

Фанлар академияси президенти Шавкат Аюпов Осиё Фанлар академияси вице-президенти этиб сайланди.

Бу воқеа Осиёда ягона илмий-интеллектуал маконни шакллантириш йўлида муҳим босқич бўлди.

2. Халқаро Фанлар академиялари Ассоциацияси (МААН)

Беларус Миллий Фанлар академиясида МААНнинг 38-йиғилиши ўтказилди, 16 дан ортиқ давлат академиялари раҳбарлари иштирок этди.

Сайлов натижаларига кўра, Шавкат Аюпов ва Сирожиддин Мирзаев МААН академиги унвони билан тақдирланди.

Ш. Аюпов ташкилотнинг медали билан мукофотланди.

3. Марказий Осиё давлатлари раҳбарлари учрашуви доирасида Фанлар академиясининг тарихчилар форуми бўлиб ўтди

Моддий ва маънавий мерос, тарихий тадқиқотлар бўйича икки шўбада иш олиб борилди.

Фанлар академиялари раҳбарлари ва етакчи олимлар иштирок этди.

4. Самарқанд UNESCO 43-сессия:

5-ноябрь “Алпомиш”дан “Манас”гача — туркий халқлар қаҳрамонлик эпослари илк жилдда UNESCOнинг Самарқанддаги 43-сессия доирасида Ўзбекистон Республикаси Президентининг ташаббуси ва таклифи билан Туркий маданият ва мероси фонди томонидан Баку шаҳрида чоп этилаётган “Туркий халқлар фольклори кўп жилдлиги”нинг илк жилди наشري тақдмоти бўлиб ўтди. Унда UNESCO, Туркий давлатлар ташкилоти ҳамда маданият, санъат ходимлари, олимлар, ОАВ вакиллари иштирок этишди. Туркий халқлар фольклори кўп жилдлигининг илк жилди тақдим этилди.

7-ноябрь UNESCOнинг 43 сессияси доирасида “Building Bridges: How Science Diplomacy and Culture Shape Our Future” мавзусида панель муҳокамаси ўтказилди. Фанлар академияси президенти Шавкат Аюпов панелда Россия Фанларни ривожлантириш ассоциацияси (RAAS) Президиуми раиси Михаил Ковалчук билан бирга иштирок этди. Ковалчук муҳокамани бошқариб, Ўзбекистоннинг илмий инфратузилмаси юқори даражада эканини алоҳида таъкидлади.

5. Шавкат Аюповнинг халқаро учрашувлари

Фанлар академиясида Россиянинг “Курчатов институти” Миллий тадқиқот маркази президенти Михаил Ковалчук иштирокида учрашув бўлиб ўтди ва Ўзбекистонда Курчатов институти филиалини очиш келишилди.

Халқаро илм-фан кенгаши (ISC) президенти Питер Глюкман Фанлар академиясига ташриф буюрди ва Марказий Осиё–Кавказ минтақавий ваколатхонасини очиш келишилди.

ФАга Хитойнинг Шинжон-Уйғур Қишлоқ хўжалиги Фанлари академияси вице-президенти Алифу Аиэрши бошчилигидаги делегация ташриф буюрди.

Ҳамкорлик йўналишлари: қишлоқ хўжалиги тадқиқотлари, ресурсларни бошқариш, селекция, биотехнологиялар.

Икки томонлама ҳамкорликлар

Бошқирдистон: қўшма тадқиқотлар, грантлар, ёш олимлар алмашинуви, лабораториялардан қўшма фойдаланиш.

Татаристон: ҳамкорлик меморандуми имзоланди.

Қозғистон: илмий-техник ҳамкорлик истиқболлари муҳокама қилинди.

Польша: Миллий археология маркази ва Варшава университети ҳамкорлигида Археологик таҳлил лабораторияси ташкил қилинади (ERC грант дастури).

Япония: Нагоя университетида сейсмология бўйича рақамли симуляцион модель бўйича тажриба алмашинуви.

АҚШ элчихонаси вакиллари билан учрашув-Ядровий энергетика бўйича маслаҳатчи доктор Келле Барфилд билан учрашув ўтказилди.

Бельгия Гент Университети вакиллари билан учрашув

6. “Health Silk Road” – соғлиқни сақлаш ҳамкорлиги

Урумчида Хитой–Марказий Осиё соғлиқни сақлаш конференцияси ўтказилди.

Ўзбекистон ФА бош илмий котиб вице президент Ш. Сагдуллаев ва илмий институт вакиллари иштирок этди.

Ҳамкорлик йўналишлари: сунъий интеллект, телетиббиёт, инновацион дорилар, халқ табобати.

2026-йилги навбатдаги конференция Ўзбекистонда бўлиб ўтади.

7. ANSO (Chinese Academy of Sciences) Бошқарув кенгашига сайланиш

Пекинда бўлиб ўтган ANSO ассамблеясида Ўзбекистон Фанлар академияси ANSO га аъзо болди.

8. Хитой–Марказий Осиё Алгебра конференцияси

2025-йил 4–7-сентябрда Қозоғистонда ФА президенти конференцияда иштирок этди.

9. Халқаро иқтидорли кадрлар алмашинуви (CIEP)

Ш. Аюпов Шанхай ва Пекинда ўтадиган 23-Халқаро CIEP конференциясида иштирок этди.

10. “SheScience 2025” – Марказий Осиё олима аёллари форуми

ФА томонидан биринчи марта ташкил этилди, 60 дан ортиқ етакчи аёл олим иштирок этди.

11. ФА олимларининг халқаро эътирофлари

TWAS академиклиги: ФА вице-президенти Шахло Турдикулова Жаҳон Фанлар Академияси (TWAS) академиги дипломини Бразилияда расмий қабул қилди.

TWAS дунёдаги энг нуфузли илмий академиялардан бири бўлиб, 1400 дан ортиқ етакчи олимларни бирлаштиради.

Тадбирлар Ўзбекистон Фанлар академиясининг:

Осиё, Европа, Америка ва бошқа минтақалар билан кўп қиррали илмий ҳамкорлигини;

Глобал илмий дипломатиядаги иштирокини кучайтираётганини;

Соғлиқни сақлаш, энергетика, қишлоқ хўжалиги, археология, сейсмология, сунъий интеллект, геномика ва бошқа стратегик соҳаларда халқаро қўшма лойиҳа ва ташаббусларини кенгайтираётганини;

Ўзбекистоннинг халқаро илмий нуфузини кескин ошираётганини тасдиқлайди.

Фанлар академияси томонидан амалга оширилган ташаббуслар минтақавий интеграция, барқарор тараққиёт ва инновацион юксалишнинг муҳим асоси бўлиб хизмат қилмоқда.

Ижро интизоми

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 10 февралдаги ПФ-6166-сон, 2025 йил 25 июлдаги ПФ-117-сон Фармонлари, 2021 йил 31 майдаги ПҚ-5132-сон қарорига Вазирлар Маҳкамасининг 2025 йил 30 сентябрдаги 616-сон қарорига асосан Ўзбекистон Республикаси Президенти, Президент Администрацияси раҳбари ва Вазирлар Маҳкамаси ҳужжатлари ва топшириқлари ижроси таъминлаш юзасидан тизимли ишлар амалга оширилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президенти, Президент Администрацияси ва Вазирлар Маҳкамасининг ҳужжатларида 2025 йил учун академия асосий ва тенг кучли ижрочи ҳисобланган жами 229 та (2024 йилда 155 та бўлган), шундан жорий йилнинг январь-ноябрь ойларида 159 та (2024 йилда 94 та) назоратга олинган топшириқ келиб тушган бўлиб, чораклар кесимида қуйидагича, I чоракда жами 32 та (17 та), II чоракда жами 45 та (20 та), III чоракда жами 25 та (16 та) ва IV чоракда жами 136 та (102 та) тақсимланган.

Амалга оширилган ишлар натижасида, муддати жорий йилнинг январь-ноябрь ойларига белгиланган жами 152 та назоратдаги топшириқдан барчасининг ижроси ўз ечимини топди.

Декабрь ойида муддати бўлган 4 та блокдаги топшириқлар 95 тани ташкил этиб, Вазирлар Маҳкамаси топшириқларига асосан мазкур ойдаги топшириқлар ижросини ноябрь ойида таъминлаш чоралари кўрилди, ҳозирга келиб декабрь ойидаги топшириқлар 64 фоизи (61 та) ижроси таъминланди. Қолган 34 тасини муддатидан олдиндан ёпиш чораси кўриб борилмоқда.

Фанлар академияси илмий ташкилотларида амалга оширилган капитал таъмирлаш ва қурилиш ишлари тўғрисидаги маълумот

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йил 24 декабрдаги “2025 — 2027 йилларда Ўзбекистон Республикасининг ижтимоий ва ишлаб чиқариш инфратузилмасини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги №ПҚ-454 сонли қарорига мувофиқ инвестиция дастури доирасида йилдан йилга ўтувчи ва янгидан бошланувчи жами 5-та объект бўлиб, жумладан:

1. “Полимерлар кимёси ва физикаси институти технологик биносини мукаммал таъмирлаш” объекти “Шахарсозлик ҳужжатлари экспертиза қилиш Республика марказидан” 17.03.2025йилдаги №-233980-сонли Йиғма эксперт ҳулосаси ҳамда “Лойиҳалар ва импорт контрактларни комплекс экспертиза қилиш марказидан” 04.04.2025йилдаги №-78/01-13/1-2366-сонли комплекс

хулосаси олинди. “Шаффоф қурилиш” электрон платформада тендер савдолари натижасига мувофиқ “CENTRAL ASIAN CONSTRUCTION” МЧЖ пудрат ташкилоти ғолиб деб топилиб, Пудрат шартномаси тузилди (№153329 07.05.2025й) ва қурилиш-таъмирлаш ишлари бошланди. Объектнинг тендер қиймати **4 896,648 млн сўм**. Бугунги кунда **объектни таъмирлаш ишлари тўлиқ якунланди ва объектни фойдаланишга топшириш ишлари амалга оширилмоқда.**

2. “Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси институти биносини мукаммал таъмирлаш” объекти бўйича “Шахарсозлик хужжатларини экспертиза қилиш Республика марказидан” 01.05.2025 йилдаги №238577- сонли Йиғма эксперт хулосаси ҳамда “Лойиҳалар ва импорт контрактларни комплекс экспертиза қилиш марказидан” 19.05.2025, йилдаги №-78/01-13/1-3778- сонли комплекс хулосаси олинди. “Шаффоф қурилиш” электрон тизим орқали тендер ўтказиш бўйича эълон берилди (лот№25411006167701). “Шаффоф қурилиш” электрон платформада тендер савдолари натижасига мувофиқ “NURAFSHON MAXSUS DIZAYN QURILISH” МЧЖ пудрат ташкилоти ғолиб деб топилиб, Пудрат шартномаси тузилди (№167701 17.06.2025й) ва қурилиш-таъмирлаш ишлари бошланди. Объектнинг тендер қиймати **8 058,512 млн сўм**. Манзилли руйхат тасдиқланди. Бугунги кунга бажарилган **қурилиш-монтаж ишлари 95% ташкил этади.**

3. “Тошкент шаҳридаги Ўсимлик моддалари кимёси илмий-текшириш институти лаборатория биносини реконструкция қилиш (1-босқич)” объекти бўйича 2025 йилга ажратилган лимит **15 515.2 млн. сўм** бўлиб, ушбу лимит тўлиқ ўзлаштирилди. Бугунги кунгача бажарилган қурилиш-таъмирлаш ишлари **2025 йил учун ажратилган лимитга нисбатан 100%, смета нархига нисбатан 41% ташкил этади.**

4. “М.Т.Ўрозбоев номидаги Механика ва иншоотлар сейсмик мустаҳкамлиги институти учун лаборатория ва тажриба синов биноларини қуриш ва жиҳозлаш” объекти йилдан-йилга **ўтувчи** объект. Бугунги кунга бажарилган қурилиш-монтаж ишлари **99% ташкил этади.** Объектни фойдаланишга топширишга тайергарлик қурилмоқда.

5. “Тошкент вилояти Паркент туманидаги Материалшунослик институтининг Катта қуёш қурилмаси объектини мукаммал таъмирлаш, оптик, механик ва автоматик бошқарув тизимларини модернизациялаш (жиҳозлаш ишлари билан)” объекти бўйича 2025 йил учун ажратилган **1 817.5 млн сўм** миқдоридаги лимит **23 фоизга**, объектнинг умумий нархига нисбатан

2024-2025 йиллардаги жами қурилиш-таъмирлаш ишлари **92%**га ўзлаштирилган. Объектда қурилиш-таъмирлаш ишлари Маданий мерос агентлиги томондан тўхтатилганлиги сабабли, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 5 сентябрдаги “Ҳисобланган қиймати тасдиқланган лойиҳа-смета ҳужжатларига нисбатан ошиб кетган қурилиш объектларини молиялаштиришга рухсат этиш тартиби тўғрисида”ги 740-сонли қарорига мувофиқ, объектнинг янги лойиҳа-смета ҳужжатлари ўрнатилган тартибда қайта кўриб чиқилиб, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг тегишли хулосаси олинганидан сўнг объектда таъмирлаш ишлари давом эттирилади. Мазкур объектни 2026 йилга йилдан-йилга ўтувчи объектлар рўйхатига киритиш мақсадида Иқтисодиёт ва молия вазирлигига тақдим этиш учун тегишли ҳужжатлар тайёрланмоқда.

“Инком капитал қурилиш” ДМ буюртмачилигида 1 декабрь ҳолати бўйича ўзлаштириш лимитга нисбатан **96%** ни ташкил этади. 2025 йил учун режалаштирилган ҳамма объектлар бажарилиб ўз вақтида фойдаланишга топширилади.

Фанлар академиясининг кадрлар салоҳияти тўғрисида маълумот

1.	Илмий ташкилотлар сони	35
2.	Ходимлар сони	5390
3.	Шу жумладан, илмий ходимлар	2887
4.	Фан докторлари сони	434
5.	Фан номзодлари / PhD сони	825
6.	Фан докторларининг ўртача ёши	49
7.	Фан номзодларининг ўртача ёши	44
8.	Академиклар сони	75
9.	Таянч докторантлар сони	746
10.	Докторантлар сони	82
11.	Стажер-тадқиқотчилар сони	100

Гендер тенгликни таъминлаш, аёлларнинг жамият ва илм-фандаги нуфузини ошириш соҳасида амалга оширилган ишлар

Фанлар академиясида илк аёл вице-президент сифатида - Турдикулова Шахлохон Уткуровна ўз фаолиятини бошлади. 2025 йили Ш.У. Турдикулова Ўзбекистондаги аёл олималар орасида илк ва ҳозирча

ягона аёл сифатида Бутун жаҳон фанлар академияси (TWAS – The World Academy of Sciences)нинг академиги этиб сайланди.

2025 йилнинг 9-11 октябрь кунлари Тошкент шаҳридаги “Central Asian Expo (CAEx)” халқаро кўргазма марказида “InnoWomenWeek–2025” тадбири юқори савияда ташкил этилди.

UNESCO ва UNDP билан ҳамкорликда “Аёллар илм-фан ва инновацияда” мавзусидаги форумда Фанлар академияси олима аёллари иштирок этди.

Ҳар йили 8 март — “Халқаро хотин-қизлар куни” муносабати билан фахрий ёрлиқлар, эсдалик совғалар ва ташаккурномалар топширилмоқда.

Ҳар йили 11 февраль куни Ўзбекистон Фанлар академияси тизимида “Қизлар ва аёллар фан соҳасида” халқаро куни муносабати билан маънавий-маърифий тадбирлар ўтказиб келинмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Оммавий ахборот воситалари билан ишлаш

2025 йил 25 февраль куни **ФА Иммунология ва инсон геномикаси институти академик Н.П. Бочков номидаги тиббий генетик илмий маркази Тошкент филиали – Тошкент тиббий-генетик илмий маркази** фаолиятига бағишланган, 28 март куни **Геномика ва биоинформатика марказига**, 25 апрель куни “26 апрель – Тошкент зилзиласи куни” муносабати билан **Сейсмология институтига ПРЕСС-ТУР**, 6 май куни Фанлар академиясида амалга оширилаётган ишлар ва келгусидаги истиқболли режаларга бағишланган **МАТБУОТ АНЖУМАНИ**, 16 май куни “Формула 2025” фан фестивалига, 12 июнда Фанлар академияси олимлари томонидан олиб борилаётган археологик тадқиқотларига бағишланган **БРИФИНГ**, 12 февраль **ФА Ўзбек тили, адабиёти ва фольклори институтининг Ўзбек мумтоз адабиёти тарихи бўлими** томонидан нашрга тайёрланган тўрт жилдлик “Алишер Навоий энциклопедияси” **ТАҚДИМОТИ** – жами 3 та пресс-тур, 1 та матбуот анжумани, 2 та брифинг, 1 та тақдимот ўтказилди ва оммавий ахборот воситаларида кенг ёритилди.

Шунингдек, Фанлар академиясининг ижтимоий тармоқлардаги саҳифаларида Академия фаолияти, олиб борилаётган кенг кўламли ислохотлар, олимларнинг илмий изланишлари, фан янгиликлари тўғрисида 1000 дан ортиқ турли шаклдаги (видео, аудио ва турли ахборот матнлари) маълумотлар эълон қилинди.

Бундан ташқари, илмий-тадқиқот муассасаларида фаолият олиб бораётган олимлар, ёш тадқиқотчилар билан 250 га яқин интервьюлар ташкил этилди ва эфирга узатилди, газета ва сайтларда 200 дан ортиқ мақолалар, 150 дан ортиқ радиоэшиттиришлар эълон қилинди.

Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан ўтказилган видеоселектор йиғилиши, учрашув ва мулоқотларда белгиланган вазифалари ижроси, Халқаро конференция ва Форумларда эришилган келишув, натижалар, Давлат дастури доирасида амалга оширилган ишлар юзасидан етакчи олимлар, академиклар иштирокида 50 дан ортиқ интервьюлар ташкил этилди.

Шунингдек, 16 та республика ва хорижий миқёсдаги конференциялар, илмий-амалий семинарлар ФА веб-сайти ва ижтимоий тармоқлардаги саҳифаларида ва оммавий ахборот воситаларида кенг ёритилди.

Бундан ташқари, 17 майдаги “Формула 2025” фан фестивали ҳамда Наманганда ўтказилган “Академик ва ёшлар” Конгресси юқори савияда теле-радиоканалларда, газета ва интернет нашрларида кенг ёритилди.

“Ўзбекистон 24” телеканали билан ҳамкорликда “Студия 24” орқали 10 та илмий тадқиқот-муассасаси фаолияти ҳақида теледастурлар, “Ўзбекистон 24” радиоканали билан ҳамкорликда “Мулоқот” дастури орқали таниқли олимлар, “Ёшлар” радиоканали билан ҳамкорликда “Ёшлар билан мулоқот” дастурида ёш тадқиқотчилар билан 30 дан ортиқ радиоэшиттиришлар, “УзА” билан ҳамкорликда “Ихтиро” лойиҳаси доирасида 10 га яқин олимлар томонидан яратилган янги ишланмалар тўғрисида видеоматериаллар тайёрланди.

Шунингдек, “Ўзбекистон” радиоканали билан ҳамкорликда 20 нафар академиклар тўғрисида радиофильмлар тайёрланмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси ахборотлар ўз вақтида, тезкор, холис ва тўлиқ шаклда жамоатчиликка етказилди.

Фанлар академияси тизимида рақамлаштириш бўйича амалга оширилган ишлар тўғрисида маълумот

2025 йилда Фанлар академияси Ботаника институти Ўзбекистон Миллий гербарий фондининг 10 та наъмунаси Рақамли технологиялар вазирлигига тақдим этилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2024 йил 4 ноябрдаги 735-ХДФУ-сон қарори асосида термитлардан зарарланган бинолар, уларнинг жойлашуви ва тегишлилиги тўғрисидаги батафсил маълумотларни шакллантириш ҳамда янгилаб бориш, шунингдек, термитлар тарқалган ҳудудларнинг кенгайишини мониторинг қилиб бориш имконини берувчи «Термитлар тарқалишини назорат қилиш» ахборот тизими ишлаб чиқиб жорий этилди.

Ҳозирда республика бўйлаб термитлардан зарарланган бинолар ўрганиб чиқилиб, 2 мингдан ортиқ бинолар мазкур тизимда рўйхатга олинди.

2025-йил IV чораги ва 2026-йилда:

- Фанлар академияси «Фан-портал» ягона ахборот тизимида барча тизим ташкилотлари маълумотларини тўлиқ киритиш, маълумотларни таҳлил қилиш ва тизимни такомиллаштириш ҳамда қўшимча модулларни ишлаб чиқиш бўйича чора-тадбирларни белгилаш.
- Фанлар академияси «Фан-портал» ягона ахборот тизими асосида илмий ташкилотларни ҳаракатчанлиги ва натижадорлигини баҳолаш имкониятини яратиш ва илмий ташкилотлар рейтинги жорий этиш.
- «Фан-портал» ягона ахборот тизимининг тадқиқотчилар модули асосида илмий ходим ва тадқиқотчиларнинг натижалари ва киритилган маълумотлари бўйича KPI шакллантириш ҳамда Энг фаол олимларни рейтингини жорий этиш.
- Хавф-хатар тоифаси бўйича мураккаблиги IV тоифага мансуб объектларнинг лойиҳа-смета ҳужжатларига Фанлар академияси томонидан тақдим этиладиган зилзилабардошлик бўйича илмий хулосалар бериш тизимини рақамлаштириш.
- Сейсмик фаол зоналардаги хавф-хатар тоифаси бўйича мураккаблиги IV тоифага мансуб объектларнинг шаҳарсозлик нормалари ва қоидаларида келтирилган бино ва иншоотлар конструктив тизимларининг чегаравий параметрларидан ташқарига чиқиб кетган объектларнинг махсус техник шартларига зилзилабардошлик бўйича илмий хулосалар бериш тизимини рақамлаштириш.

Фанлар академиясида Коррупцияга қарши курашиш бўйича амалга оширилган ишлар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2023 йил 25 январдаги ПФ-14-сонли Фармонида асосан Марказий аппаратларда коррупцияга қарши курашиш таркибий бўлинмалари(лавозимлари) ташкил этилиши мажбурий этиб белгиланган ва коррупцияга қарши курашиш тизимини жорий этиш ва ривожлантириш, коррупциявий ҳолатларни барвақт аниқлаш ва уларнинг сабаб ва шарт-шароитларини бартараф этиш, коррупциявий хатти-ҳаракатлар содир этилишининг олдини олиш, ташкилот тизими ходимларида коррупцияга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантириш вазифалари юклатилган.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясида ижтимоий аҳамиятга молик маълумотлар қонунчиликда белгиланган ахборот ресурсларида эълон қилиш ва жамоатчилик олдида ҳисобдорлик тизими йўлга қўйилган ва <https://academy.uz/uz/page/ochiq-malumotlar> ва <https://t.me/ANRUz> ҳаволалар орқали маълумотлар расмий веб-сайтда ва

ижтимоий тармоқлардаши расмий саҳифаларда жойлаштириб борилмоқда.

Ундан ташқари Давлат идораларининг очиқликка масъул ходимларимиз малакасини оширишга қаратилган «e-learning» таълим платформасида «Очиқ маълумотларга кириш ва очиқликка оид давлат сиёсати асослари» мавзуларидаги масофавий малака ошириш курсида фанлар академиясининг масъул ходимлари иштироки таъминланди ва тегишли Сертификатларга эга бўлди.

“Яшил макон” умуммиллий лойиҳаси доирасида амалга оширилган ишлар

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ташаббуси билан “Яшил макон” умуммиллий лойиҳасини изчил амалга ошириш орқали экологик барқарорликни таъминлаш борасида амалга оширилаётган ишлар бўйича Фанлар академияси илмий ташкилотлари раҳбар-ходимлари “шахсий намуна” сифатида “Яшил макон” умуммиллий лойиҳаси доирасида жамоалари билан бирга маҳаллалар ва яшаш жойлари атрофида кўчатлар экилди. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Ядро физикаси институтининг санитария ҳимоялаш майдони ҳудудида “Яшил макон” умуммиллий давлат дастури доирасида институтнинг санитария ҳимоялаш майдони ҳудудидан 70 гектар ер майдонига жами 35 000 туп турли ҳилдаги манзарали дарахт кўчатлари экилиб, парваришлаш ишлари олиб борилди.

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Республика ҳудудидаги тизим ташкилотларида дарахтларни “Яшил макон” мобил иловасидан фойдаланиш орқали уларнинг паспортини яратиш бўйича Фанлар академиясининг Республика ҳудудидаги тизим ташкилотлари томонидан жами 1792 туп дарахтлар хатловдан ўтказилиб рақамлаштирилди. Жумладан, Қорақалпоқ гуманитар фанлар илмий-тадқиқот институти – 182 туп, Қорақалпоқ табиий фанлар илмий-тадқиқот институти – 79 туп, Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси институти – 65 туп, Геномика ва биоинформатика маркази – 222 туп, Материалшунослик институти – 1140 туп, Хоразм Маъмун академияси – 104 туп дарахтлар “Яшил макон” мобил иловасидан фойдаланиш орқали хатловдан ўтказилиб, уларнинг паспорти яратилди.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси томонидан “Яшил боғлар” барпо этиш доирасида 2025 йилнинг баҳор мавсумида Фанлар академияси Навоий бўлими томонидан 200 туп павлония кўчати 0,4 га майдонга, 60 туп олча, беҳи, ёнғоқ ва ўрик дарахтларини 0,15 га майдонга, Абу Райхон Беруний номидаги Шарқшунослик институти ходимлари 10 туп павлония, қрим-қарағай,

каштан кўчатларини 0,5 га майдонга, Механика ва иншоотлар сейсмик мустаҳкамлиги институти ходимлари 62 туп арча, дуб, олма, узум, ўрик ва қарағай кўчатларини 0,045 га майдонга, Сейсмология институти ходимлари 580 туп беҳи, олча, ўрик, терак, ёнғоқ кўчатларини 0,4 га майдонга, Полимерлар кимёси ва физикаси институти ходимлари 5 туп олча кўчатлари, Умумий ва ноорганик кимё институти ходимлари 105 туп ёнғоқ, олча, олҳори, клён, гибискус, арча, олма, ўрик кўчатларини 0,6 га майдонга, Геномика ва биоинформатика маркази ходимлари 150 туп олма кўчатларини 0,60 га майдонга экидилар ва “Яшил боғ”лар барпо қилдилар.

II. Мавжуд муаммолар ва камчиликлар

биринчи – Интеллектуал мулк объектларнинг (патент) қийматини баҳолаш тизими мавжуд эмаслиги.

иккинчи – Ўсимлик моддалари кимёси институтидаги JNM-ECZ600R ва JNM-ECZ400R ЯМР спектрометрлари ноёб объектлар тоифасига киритилмаган.

III. 2025 йил якунигача амалга оширилиши зарур бўлган долзарб вазифалар

Диссертациялар ҳимоялари сони **190 тага** чиқиши режалаштирилмоқда, жумладан **150 та** PhD ва **40 та** DSc (*ўсиши 110 фоиз*).

5,483 млн. АҚШ долларилек маҳсулот экспорт қилинади (*ўсиши 107 фоиз*);

Ўзбекистон Республикаси Қизил китобининг олтинчи нашри Халқаро табиатни муҳофаза қилиш иттифоқи тоифалари ва мезонлари асосида тайёрланади.

Неонатал сепсис ва бошқа йўналишлар бўйича молекуляр-генетик ташхислаш алгоритмлари ва клиник тавсияларни яқунлаш ва амалиётга жорий этилади.

Йил якунига қадар марказ олимлари ғўзани кўсак курти, гербицид ва қурғоқчиликка чидамли ҳамда эртапишар 4 та навлари Давлат навсинаш комиссияси ва Интеллектуал мулк агентлигига топширилади.

Кўп-локусли биологик тизимнинг эволюциясини таснифловчи ночизикли операторнинг умумий кўриниши топилади, ушбу оператор ёрдамида ҳосил қилинган динамик системанинг тўлиқ тавсифи олинади. Олинган натижаларнинг биологик аҳамияти сифатида линкаж мувозанати ҳолатида турли локуслардаги аллеллар бир-биридан мустақил равишда ажралиши исботланади.

Сиртий ионлашиш усулида селективликни кучайтириш учун электр майдон кучланганлигини 104 В/см дан $2.5 \cdot 10^6$ В/см гача оширилади, бунда органик модда молекулалари сиртий ионлашув кимёвий реакция каналларининг ўзгариши, кимёвий реакция содир бўлиш температура чегараларининг ҳамда ионланиш температура чегараларини ўзгариши аниқланади.

Ўлчамдаги қурилиш конструкцияларини 300 тоннагача сейсмик кучлар таъсирида мустахкамликка синаш учун динамик сейсмоплатформа қурилиб ишга туширилади.

Иссиқхона пленкалари учун ҳароратни мўтадиллаштирувчи фаол наноқўшимчалар ишлаб чиқарувчи саноат-тажриба линияси ишга туширилади.

Юқори энергияли ядровий тўқнашувларда охирги ҳолат характеристикаларининг снаряд ядро масса сонига ва тўқнашув марказийлигига боғлиқлиги тўғрисида муҳим маълумотлар олинади.

Тошкент шаҳри ҳудудида содир бўлиш эҳтимоли юқори бўлган кучли зилзила ўчоқлари аниқланди ва рақамлаштирилган симуляция моделлари яратилди, улар асосида шаҳар инфратузилмасига етказадиган талафотлар (иқтисодий ва ижтимоий кўрсаткичларда) баҳоланади.

«Ўзбек халқ ижоди ёдгорликлари» 100 жилдлигининг 84–88-жилдлари нашрга тайёрланади.

«Торевтика Центральной Азии: от Ахеменидов до Аштарханидов» монографияси нашр этилади.

IV. 2026 йилдаги асосий вазифалар ва эришиладиган кўрсаткичлар

Диссертациялар ҳимоялари сони **200 тага** чиқиши режалаштирилмоқда, жумладан **155 та** PhD ва **45 та** DSc (*ўсиш 100 фоиз*).

5,219 млн. АҚШ долларилек махсулот экспорт қилинади.

Миллий биологик хавфсизлик ва геном суверенитетини таъминлаш:

Марказий Ўзбекистон ҳайвонот дунёсининг рақамли ахборот тизимини яратиш;

Ташиқ муҳитда антибиотикларга чидамли генлар ва антибиотиклар бўйича кенг қўламли мониторинг олиб бориш;

Иммунитетга боғлиқ касалликларда персоналлаштирилган даволаш ёндашувларини ишлаб чиқиш;

Рутан дори воситасининг айрим вирусли касалликларни даволаш учун клиник синовларни ташкил қилиш;

Госсиполсиз гўза линиясини ўрганиш (Техас университети билан).

Янги авлод энергия ва материал технологияларини яратиш (энергетик-материалшунослик кластери):

Перовскитларга асосланган учинчи авлод қуёш элементлари бўйича тадқиқотлар;

Янги “smart” нанокомпозицион полимер материаллар яратиш;

Оптик материалларни яратиш (ярим ўтказгичлар учун);

Metal-organic framework (MOF) асосида газлар, оғир металллар ва ифлослантувчиларни сорбцияловчи материаллар ишлаб чиқиш.

Экология ва барқарор ривожланиш учун интеллектуал мониторинг тизимлари шакллантириш:

Термитлар тарқалган ҳудудларни МФЙлар кесимида “яшил–сарик–қизил” категорияларга ажратиш мезонларини яратиш;

Яйловлар, тупроқ ва сув тизимлари учун биоремедиация технологияларини амалиётга татбиқ қилиш (биологик воситаларга уланиш)

Иқлим ўзгариши шароитида барқарор агросистема моделларини яратиш.

Энергия ва материал технологияларини яратилади (энергетик-материалшунослик кластери).

Метандан қаттиқ углерод ва водород олиш технологияси ишлаб чиқилади.

Водород энергетикаси учун **янги “Ақлли” материал MXene** синтез қилиш йўлга қўйилади.

Гоносомал, n-Ли ва чексиз ўлчамли Пуассон алгебраларининг структуравий хоссалари таснифланади. Олинган натижалар физик ва биологик тизимларнинг ҳолатларини ўрганишда татбиқ қилинади.

Сейсмоплатформада муҳим қурилиш конструкциялари зилзилабардошликка синаш бўйича лаборатория тажрибалари ўтказилади ва олинган илмий натижалар таҳлил қилиниб, тегишли хулосалар лойиҳалаш институтларига топширилади.

SPS коллайдер энергияларида ядро-ядро тўқнашувларида глюон билан тўйинганлик шароити вужудга келганда ядровий моддада “рангли шиша” ҳолати намоён бўлиши ҳақида янги экспериментал маълумот олинади.

Оғир ионлар тўқнашувидаги реакция механизмини назарий изоҳлаб беришда, реакция маҳсулотларининг бурчак тақсимотини тўғри ҳисоблаб, реакция маҳсулотларининг қайси реакция каналларига мансублигини аниқлаб беришда экспериментаторлар учун муҳим натижалар оламиз. Бу ядролар қўшилишини тўғри баҳолашда катта аҳамиятга эга бўлади.

Қуёш тизимлари учун гибрид нано суюқликлар ва ФЎМнинг оптимал хусусиятларини аниқлаш мақсадида иссиқлик узатиш жараёнларининг моделлари ишлаб чиқилади. Уларнинг иссиқлик хусусиятларини ўрганиш методологияси яратилади.

Ўзбекистон Республикасида 2026-2035 йилларда **Ижтимоий-гуманитар фанларни ривожлантириш Концепциясини** яратиш 2026 йил Давлат дастури лойиҳасига киритилган.

“Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори лойиҳасидан келиб чиқадиган вазифалар:

1. «Ўзбекистон – 2030» стратегиясида белгиланган мақсадли кўрсаткичларга эришишни илмий-услубий жиҳатдан таъминлаш, мамлакатда технологик ва интеллектуал ривожланишга кўмаклашиш, илм-фанга асосланган иқтисодиётда янги ўсиш нуқталарини шакллантириш ҳамда глобал илмий майдонга чиқишни рағбатлантириш мақсадида янги устувор илмий йўналишларни белгилаш эҳтиёжи мавжуд.

2030 йилгача бўлган даврда Фанлар академияси фаолиятининг қуйидаги илмий йўналишларини стратегик деб белгилансин:

- а) аниқ, табиий, техник ҳамда ижтимоий-гуманитар фанлар соҳасида фундаментал тадқиқотлар олиб бориш;
- б) биотехнология ва ген муҳандислиги;
- в) фармацевтика ҳамда ўсимлик хом ашёсидан биологик фаол моддаларни олиш ва технологиясини ишлаб чиқиш;
- г) тупроқ шўрланишига қарши курашиш;
- д) ақлли материаллар ва нанотехнологиялар;
- е) яшил технологиялар;
- ё) қайта тикланувчи ва водород энергетикаси;
- ж) озиқ-овқат хавфсизлиги ва агробιοхилма-хиллик;
- з) ядровий фан ва радиацион технологиялар;
- и) сейсмик хавфсизлик;
- й) тоза сув;
- к) сунъий интеллект, БигДата ва квант технологиялари;
- л) рақамли табиат;
- м) ландшафт археологияси ва тарихий-маданий мерос;
- н) миллий тарих ва тарихий ўзлигимизни англаш;
- о) қўлёзмалар ва маданий меросни рақамлаштириш;

- n) тил, адабиёт ва санъатнинг миллий ўзига хослик тамойиллари;
 p) глобаллашув шароитида давлат ва ҳуқуқнинг мазмун-моҳияти.

2. Илм-фан ва иқтисодиёт тармоқлари интеграциясини кучайтириш, фанлараро илмий-техникавий мега-лойиҳаларни шакллантириш ва амалиётга жорий этишни жадаллаштириш эҳтиёжи мавжуд.

Фанлар академияси ҳузурида «Энергетика ва кон-металлургия», «Кимё ва биотехнологиялар», «Тарих ва ижтимоий-маънавий муҳит» йўналишларида мувофиқлаштирувчи кенгашлар (кейинги ўринларда – Кенгашлар) ташкил этилсин.

Кенгашлар таркибига йирик тармоқ корхона ва ташкилотларнинг инновацион фаолиятга масъул раҳбар ўринбосарлари, ходимлари ҳамда Фанлар академиясининг илмий ташкилотлари вакиллари киритилади;

Кенгашларга тегишли тармоқ корхона ва ташкилотларининг яқин (5 йилгача) ва узоқ (10 йилгача) муддатларга мўлжалланган ривожланиш режаларидан келиб чиққан ҳолда лойиҳаларни шакллантириш, унинг муҳокамасини ташкил этиш ва тасдиқлаш вазифаси юкланади;

лойиҳаларни молиялаштириш йирик тармоқ корхона ва ташкилотларнинг маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

3. Республикамиз ҳудудларида илм-фанни ривожлантириш, мавжуд илмий салоҳиятни ҳудудлар учун долзарб масалаларни ечишга йўналтириш ҳамда ёш олимларни тайёрлаш ишларини жадаллаштириш эҳтиёжи мавжуд.

Фанлар академияси, Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги, Наманган вилояти, Самарқанд вилояти ва Сурхондарё вилояти ҳокимлиги иштирокида ҳудудларда илм-фанни ривожлантириш ва ёш олимларни тайёрлаш мақсадида Наманган, Самарқанд ва Термиз шаҳарларида Фанлар академиясининг ҳудудий бўлимлари (кейинги ўринларда — ҳудудий бўлимлар)ни ташкил этиш лозим.

Ҳудудий бўлимларнинг илмий-тадқиқот ишлари Фанлар академияси томонидан тасдиқланган иш режаси ва илмий-тадқиқот фаолияти доирасида амалга оширилади.

4. Илмий тадқиқотларни қўллаб-қувватлаш, инновацион технологияларни ривожлантириш, ёш олимларни жалб қилиш ва

стратегик аҳамиятга эга илмий йўналишларни барқарор молиялаштириш муаммоларини хал қилиш эҳтиёжи мавжуд.

Мазкур мақсадда Давлат бюджетидан ажратиладиган ва ҳар йили индексацияланадиган 200 млрд сўм маблағли Фанлар академияси жамғармаси (кейинги ўринларда – Жамғарма) таъкил этилсин.

Жамғарма маблағлари қуйидагиларга йўналтирилади:

илмий-тадқиқотлар учун грантлар – фундаментал ва амалий тадқиқотларни жаҳон илм-фани ривожланиш тенденцияларидан келиб чиққан ҳолда молиялаштириш;

хориждаги нуфузли университетларда таълим олаётган иқтидорли ватандош талабалар (магистрантлар) ва докторантларни қўллаб-қувватлаш;

таянч докторантлар ва ёш тадқиқотчилар учун номдор стипендиялар, грантлар ва мукофотлар таъсис қилиш;

илмий инфратузилмани яратиш ва ривожлантириш – Фанлар академиясида янги лабораторияларни таъкил этиш, қисқа муддат ичида ускуналар харид қилиш, реактивлар ва жиҳозлар билан мунтазам равишда таъминлаш;

илмий-тадқиқотларни рақамлаштириш жараёнларини қўллаб-қувватлаш, маълумотларни сақлаш ва таҳлил қилиш учун инновацион ахборот технологияларини жорий этиш, рақамли архивлар ва маълумотлар базаларини ривожлантириш;

долзарб илмий тадқиқот натижаларига оид монография ва китоблар чоп этиш;

таълим дастурлари – олимларнинг малакасини ошириш учун курслар, семинарлар ва тренинглар таъкил этиш;

халқаро ҳамкорлик – академик алмашинув дастурларини, қўшма илмий тадқиқотлар ва чет эл мутахассисларини жалб қилиш ҳамда вакиллик харажатларини молиялаштириш;

Фанлар академияси ходимларини моддий рағбатлантириш, шу жумладан, Фанлар академияси президенти буйруғига асосан ҳар ойлик устамаларни тўлаш, шунингдек, Фанлар академияси ходимларини хорижга хизмат сафарларига юбориш харажатларини қоплаш;

ёш олимларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш ҳамда ёшларни илм-фанга кенг жалб этиш мақсадида ёш олимларни турар-жой билан таъминлаш, ижара ҳуқуқи асосида яшаётган ёш олимларнинг ойлик ижара тўловининг бир қисmini қоплаб бериш;

илмий-маърифий фаолият – очик маърузалар ўтказиш, илмий-оммабоп адабиётлар нашр этиш, илмни тарғиб қилишда рақамли платформаларни ривожлантириш, илм-фанни оммалаштириш;

Scopus va Web of sciense маълумотлари базасига обуна бўлиш харажатларини қоплаш.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 8 июндаги 366-сонли “Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси илмий ташкилотларини молиялаштириш тизимини такомиллаштириш ҳамда самарадорлигини ошириш чоратадбирлари тўғрисида”ги қарори билан Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобига молиялаштириладиган илмий ходимлари сонини босқичма-босқич мақбуллаштириш режасига мувофиқ Фанлар академияси тизимидаги илмий ташкилотларда 2020 йилда илмий ходимлар сони **1689 та бўлса, қисқартиришлар натижасида 2025 йил бошига **1027** та илмий ходим қолиши белгиланган эди.**

Мазкур қарорга **Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 27.12.2024 йилдаги “Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги 891-сон қарори билан ўзгартиришлар киритилди ва мақбуллаштириш 2026 йилга қолдирилди.**